

KONGRES
2016

ALLE
SAMMEN

4. ORDINÆRE KONGRES OG DELEGERETMØDE
10. - 15. SEPTEMBER 2016

SKRIFTLIG BERETNING 2013 - 2016

BYGGEGRUPPEN

INDHOLD

Forord	side 3
Byggegruppens projekter	side 4
Udviklingen hos selv og der hvor vi deltager	side 5
Overenskomster i kongresperioden	side 8
Vigtigste elementer i Byggegruppens OK	side 10
Mål og strategiplanen	side 11
Tema om store byggepladser	side 26
Lands- og landsbrancheklubber	side 29
Branchekurser, faglige kurser og temadage	side 30
Vi kæres om medlemmernes ferie	side 32
Nøgletal	side 34
Kommunikation og synlighed	side 38
Byggegruppens personale.	side 39

Skriftlig beretning for Byggegruppen i 3F, kongresperioden 2013-2016

Layout
3F grafik

Udgivet af Byggegruppen i 3F
Redaktionen afsluttet august 2016

FORORD

Vi skal holde fast i en god branche. Det, at være bygningsarbejder, er et godt job for langt de fleste i Danmark. Heldigvis. Men det er ingen naturlov, at det skal være på den måde. I mange lande er det et skodjob at være bygningsarbejder med dårlige løn- og arbejdsforhold.

Sådan havde det sikkert også været i Danmark, hvis ikke tillidsfolk, sjakbajser, dygtige ansatte i afdelingerne og Byggegruppen i forbundet havde taget kampen for ordentlige løn- og arbejdsforhold i byggeriet.

Vores arv forpligter, og vi må også tage kampen op, når vi bliver udfordret på vores vilkår. Selvom det kræver mange ressourcer. Det kan virke som dyre kampe at tage, men der er ingen tvivl om, at vi ikke har råd til at lade være eller tabe kampen. Her skal man jo huske, at hver gang vi kæmper for nogen, så kæmper vi for alle.

I løbet af denne kongresperiode har vi taget et hav af kampe, men som I vil kunne se her i beretningen, så har kampen mod social dumping, indsatsen på de store byggepladser, projekterne med typehusene og arbejdet omkring vores tillidsvalgte og fagligt aktive medlemmer fyldt særligt meget.

Det har været vigtige kampe, som også har givet vigtige fremskridt. Vi har vundet kæmpestore sager på social dumping, vi har fået hul på organiseringen af vores udenlandske kollegaer, vi har nu fået dokumenteret, at vi har sikret langt bedre vilkår for vores udenlandske kollegaer på de store pladser målt i forhold til de små pladser og hos private. Vi har fået bedre fat i typehusområdet, og vi fik en meget vigtig samarbejdsaftale med den største typehusvirksomhed.

Vi har også brugt mange kræfter på at besøge de store byggerier og bygherrer, for så vidt muligt at komme godt i gang med samarbejde om overenskomster, arbejdsmiljø, organisering og rekruttering. For det meste har det været positivt og skabt gode samarbejder.

Vi har opnået mange vigtige resultater i fællesskab. Tit i et stærkt samarbejde mellem de dygtige kollegaer i forbundshuset, vores stærke afdelinger

og medlemmerne ude på pladserne. Vi har sendt mange penge ud i afdelingerne til faglige aktiviteter i kongresperioden, og vi kan se at det betaler sig. Sådan skal det også være fremover.

Vi har taget mange vigtige skridt de sidste tre år. Mange flere end dem jeg nævner her. Meget går i den rigtige retning. Ikke mindst på grund af et glimrende samarbejde mellem afdelinger, forbund og medlemmer. Men vi har stadig lang vej endnu. Vi har for mange i vores branche som er uorganiserede og kører frihjul.

Lige nu er der fuld gang i byggeriet, der er en stigning i udenlandske kollegaer på byggepladserne, og det betyder flere kollegaer uden en faglig tradition. Der har vi en særlig stor opgave i at få alle med i vores faglige fællesskab, så de kollegaer der står i fagforening og kæmper en faglig kamp ikke har nogen med på slæb.

I kongresperioden har der været meget fokus på anlægsprojekter. Blandt andet fordi det private bygge-marked har været trængt. Men det er glædeligt, at der nu kommer gang i de andre dele af bygge- og anlægsbranchen. Vi forventer meget beskæftigelse på sygehusbyggerierne, der for alvor går i gang nu. Ligesom vi kan se, at der er fart på typehusbyggerierne lige nu. Det er selvfølgelig ikke det samme, som at vi ikke forsøger at presse regeringen til at opgive deres Stop and Go-politik på anlægsområdet.

Ganske som vi plejer, så står vi overfor nogle store udfordringer for byggeriet i Danmark. Vi har stadig masser af kampe at tage. Men det gør mig tryk, at det er stærke og dygtige 3F byggefolk fra hele landet der skal og kan tage kampene i fællesskab!

Kim Lind Larsen
Formand for Byggegruppen

BYGGEGRUPPENS PROJEKTER

I kongresperioden har vi iværksat en lang række projekter, der på forskellige måder har styrket det faglige arbejde, skabt forbedringer for vores medlemmer og gjort vores branche til et bedre sted at være ansat.

Byggegruppens projekter	2014	2015	Est. for 2016
Store Byggepladser	kr. 3.531.667,00	kr. 4.738.679,00	kr. 5.300.926,00
Udenlandsk arbejdskraft i Byggeriet	kr. 5.597.393,00	kr. 5.062.570,00	kr. 5.100.000,00
Temadage og kurser for medlemmerne	kr. 3.356.620,25	kr. 2.675.454,34	kr. 2.300.000,00
Task Force mod social dumping	kr. 14.934,00	kr. 100.264,00	
Uddannelse af nyvalgte TR	kr. 468.443,19	kr. 322.427,68	kr. 325.000,00
Praktikpladskampagne	kr. 154.959,00	kr. 880.761,00	kr. 500.000,00
12/12 i klubbestyrelserne		kr. 90.923,00	kr. 69.009,00
Kortlægning af Huscompagniet	kr. 400.000,00		
Typehusprojektet			kr. 1.000.000,00
Bedre Bundlinje	kr. 921.678,00	kr. 1.142.013,00	kr. 1.200.000,00
Opmålerprojekt på typehusområdet	kr. 153.273,00	kr. 60.317,00	
Praktik på store byggepladser		kr. 600.000,00	
Byg til Vækst Lean-projekt		kr. 2.777.345,00	
Udviklingsprojektet "Lokalt Håndværk"		kr. 450.000,00	
"Under hjelmene" - avis om arbejdsmiljø	kr. 519.265,00	kr. 552.345,00	kr. 583.595,00
FAOS-rapporten om udenlandsk arbejdskraft			kr. 2.104.200,00
Den organiserende tillidsmandsstrategi		kr. 250.000,00	kr. 250.000,00
Dokumenteringen af faglie indsats på metroen		kr. 221.410,00	kr. 185.795,00
Opfølgning på dokumentering fra mEtroen			kr. 100.000,0
I alt	kr. 15.118.232,44	kr. 19.924.509,02	kr. 19.018.525,00

UDVIKLINGEN HOS OS SELV OG DER HVOR VI DELTAGER

I løbet af kongresperioden er der sket en masse i vores egen organisation, men også der hvor vi sidder repræsenteret. Der er selvfølgelig sket meget mere end der kan stå her, men vi har forsøgt at samle de vigtigste forandringer.

GENERATIONSSKIFTE I GRUPPEN

I Byggegruppen er vi så heldige, at mange af vores medarbejdere og valgte bliver hos os rigtig længe, og kommer med meget erfaring. Men det betyder også, at vi nogle gange skal sige farvel til medarbejdere og valgte, fordi de går på pension.

Denne kongresperiode er ingen undtagelse, og vi har sagt farvel til flere gode kollegaer. Heldigvis har vi også kunnet tage imod yngre kræfter, og det er lykkedes at lave et fint generationsskifte på en række vigtige pladser.

Vi har sagt farvel og tak for indsatsen til:

Peter Hougård, Lisbeth Hastrup, Mikkel Barnekov, Christian Dyrberg, Freddy Hansen, Aslaug Ekelund-Jørgensen, Ole Christensen og Gynther Honnens.

Samtidig har vi taget imod:

Amalie Lund, Tom Brandt, Keld Jensen, Morten Lehmann, Flemming Hansen, Jonas Bjørn Jensen, Andy Jacobsen og Ib Nielsen.

Vi arbejder altid på at være klædt ordentligt på. Derfor bestiller vi løbende rapporter og deltager i samarbejder, for at være bedst muligt forberedt til udviklingen på arbejdsmarkedet og de nye forudsætninger for fagligt arbejde. I kongresperioden har vi blandt andet fået lavet en stor rapport om organisationen på Metro Cityringen, og vi har været med til at få lavet den hidtil største analyse og afdækning af udenlandske virksomheder og medarbejdere i bygge- og anlægsbranchen. Begge rapporter ligger omdelt på pladserne til gruppekonferencen på kongressen.

Vi har også fået lavet en analyse om den teknologiske udvikling i byggebranchen, ligesom vi har fået udarbejdet flere notater om både kædeansvar og EU-retten i forhold til vores overenskomster.

BAT

BAT-samarbejdet giver alle medlemsforbund en fælles og dermed stærkere platform, når vi fra byggefagene skal øve indflydelse på de politiske beslutninger, der har en særlig interesse for vores branche. Det gælder for arbejdsmiljøet, erhvervspolitik, boligpolitik og ikke mindst i arbejdet overfor EU's forskellige beslutningsorganer. Her er det særligt Udstationeringsbestemmelserne, Direktivforslaget om "arme-ben" firmaer (SUP), forslaget om et Servicepass for byggevirksomheder og EU-Kommissionens Byggestrategi 2020 der har optaget BAT i kongresperioden.

Disse emner spiller direkte ind i vores dan-

ske faglige og politiske dagsorden – særligt når det gælder kampen imod social dumping.

Medlemstallet i BAT-forbundene har desværre været faldende i kongresperioden, hvilket betyder vi har hævet kontingentet, og strammet organisationen op.

DET NORDISKE OG EUROPÆISKE SAMARBEJDE

Byggebranchen er meget påvirket af, hvad der sker i vores nabolande og ikke mindst i EU. Derfor bruger vi en del kræfter på det europæiske arbejde, og på at samarbejde med vores nordiske kollegaer.

Perioden har været præget af lidt uro omkring det nordiske samarbejde i sammenslutningen af nordiske byggefagforeninger. Vi er enige om at arbejde videre i det nordiske samarbejde, og uroen har gjort, at vi er kommet rigtig tæt på hinanden, og har haft god lejlighed til at diskutere, hvad vi hver især vil med samarbejdet.

I vores europæiske sammenslutning EFBT, er det lykkedes os at få valgt Gunde Odgaard som formand for byggekomiteen, hvor Palle Bisgaard også sidder med. Pladsen som formand for byggekomiteen er vigtig, fordi den blandt andet giver adgang til hovedbestyrelsen, hvor Kim Lind Larsen også deltager i møderne. På den måde kan vi være med til at sætte dagsordenen i sager, der er vigtige for os og vores medlemmer.

Byggegruppen i 3F's EU-udvalg

Vi deltager aktivt i arbejdet i EU udvalget.

Her har vi blandt meget andet brugt kræfter på Håndhævelsesdirektivet og revisionen af Udstationeringsdirektivet. Det er ingen hemmelighed, at vi gerne havde set Håndhævelsesdirektivet implementeret som et egentligt kædeansvar, men når LO og DA var enige om, at det ikke skulle være sådan, så gjaldt det om at få udryddet de værste tidsler.

Her har vi også diskuteret og fulgt de store EU-sager der har været om arbejdsklausuler, kædeansvar og mindsteløn. Der har tidligere været en række kontroversielle kendelser ved EU-domstolen, som i nogen grad udfordrede kollektive kampskridt, og generelt har der tidligere været en hvis skepsis overfor arbejdsklausuler. Men i denne kongresperiode har der været flere domme, som er gået i den modsatte retning. Blandt andet disse to:

- Dom fra Finland med et selskab der hedder Elektrobudowa, hvor medarbejderne fik medhold i, at selv om de var udstationerede, så var det de finske regler om mindsteløn der gælder.
- Dom fra Tyskland med et selskab der hedder RegioPost, som blev udelukket fra at byde i et udbud af en lokal posttjeneste, fordi de ikke vil skrive under på at overholde lokale lønforhold.

Derudover har vi så småt taget hul på diskussionen om forhandlingerne af en handelsaftale mellem EU og USA, kaldet TTIP. Den diskussion kommer sandsynligvis til at fylde mere i den kommende tid, da den uden tvivl vil få indflydelse på vores medlemmers hverdag.

Nye tider i striden om arbejdsklausuler

Efter RegioPost-dommen synes den sidste rest af juridisk tvivl om eksistensberettigelsen af arbejdsklausuler efter arbejdsklausulcirkulæret at være forsvundet. Fokus vil formentlig fremover i højere grad være på forhold 'rundt om arbejdsklausulen', såsom sanktioner, kontrol, håndhævelse og proportionalitet, blandt andet - men ikke udelukkende - i forhold til kædeansvar.

Citat: Advokatsamfundets blad Advokaten –
Februar 2016

OVERENSKOMSTER I KONGRESPERIODEN

Der var særligt to ting der dannede bagtæppe for forhandlingerne om overenskomsterne i denne kongresperiode. På den ene side var vi stadig i en lavkonjunktur, som havde sat sig hårdt i byggebranchen. På den anden side oplevede vi også på det tidspunkt, at udfordringerne med social dumping fra udenlandske bygningsarbejdere på forfærdelige vilkår var stigende.

DANSK BYGGERI ER NÆRMEST LIGEGLADE MED SOCIAL DUMPING

Dansk Byggeri er efterhånden de eneste i hele Danmark, der ikke mener, at social dumping er et problem. Til trods for at vi gang på gang har dokumenteret massive problemer med underbetaling, og har kørt et hav af sager som fagretslig behandling har slået fast som social dumping, så nægter de stadig, at det er et problem som arbejdsmarkedets parter skal gøre noget ved. Lovgiverne og bygherrerne må i øvrigt heller ikke, men det er en anden historie.

Med det udgangspunkt er det ekstremt svært at forhandle nye redskaber i kampen mod social dumping ind i overenskomsterne. Alligevel lykkedes det os, efter hård kamp, at få to bestemmelser ind omkring misforhold i løn og omgæelse af overenskomsten.

Vi håbede på, at redskaberne ville betyde endnu et gennembrud i kampen mod social dumping. Selvom vi desværre har måttet konstatere, at de nye bestemmelser ikke blev

nogen ny 48-timersordning, så er der ikke nogen tvivl om, at de har haft en præventiv virkning hos mange virksomheder.

VIGTIGE FREMSKRIDT PÅ PRISLISTERNE

Efter vi i 2012 havde været hos forligsmanden, var det ekstremt vigtigt at få hævet niveauet for mindstebetalingerne og prislisterne. Derudover havde medlemmer klart tilkendegivet, at de ville have forbedringer på S-H, Barsel og sygeløn. Mens arbejdsgiverne forsøgte at argumentere for, at vi stadig hang fast i dårlige tider, kæmpede vi for at få forbedringerne hjem. Det lykkedes i rimelig grad, og kom til at danne baggrund for beslutningen om at lave en treårig overenskomst.

Det var særlig svært med S-H, sygepenge og barselsforhold. Forhold som vores modpart ynder at kalde sofapenge. Men vi stod fast, på baggrund af kravet fra medlemmerne.

Vi måtte også kæmpe en hård kamp for vores lærlinge. Dansk Byggeri misser ikke en chance for at fortælle os, at alle mestre og virksomheder synes, at det er for dyrt at have lærlinge. Et udsagn man kunne foranlediges til at tro på, hvis man ikke vidste hvad de fakturerer lærlingenes tid for. Faktisk har vi lavet udregninger, der viser, at man skal gøre sig umage for ikke at tjene penge på at have en lærling. Men argumenterne falder for døve ører i forhandlinger med Dansk Byggeri. Alligevel lykkedes det at løfte deres satser i samme omfang som på industriens område.

MEDLEMMERNE STEMTE JA

Efter godt samarbejde, god dialog og diskussioner i forhandlingsudvalget, lykkedes det at få et resultat hjem, som vi synes vi kunne være tilfredse med. Et markant flertal i forhandlingsudvalget anbefalede medlemmerne at stemme ja til det resultat der var forhandlet hjem.

Medlemmerne fulgte anbefalingen fra forhandlingsudvalget, og stemte ja.

Til trods for at vi fik nye redskaber i kampen mod social dumping, så var vi usikre på, hvilken effekt de ville have. Vi fortsatte derfor strategien med at forsøge at presse Dansk Byggeri på byggepladserne. Derfor har de største projektbevillinger i kongresperioden også været målrettet social dumping og kampen for organisering og ordentlige forhold på de store byggepladser.

OVERENSKOMST-FORHANDLING MED DANSK HÅNDVÆRK 2015

I løbet af perioden har vi også forhandlet overenskomst med Dansk Håndværk. Forhandlingerne foregik i en god ånd, og det lykkedes at få en god aftale med Dansk Håndværk. Det betyder, at overenskomsten med Dansk Håndværk stadig er lidt foran på lønniveau i forhold til Dansk Byggeri.

Derudover er Dansk Håndværk i langt højere grad indstillet på at gøre noget ved social dumping, og diskussionerne omkring foranstaltning glider meget nemmere med Dansk Håndværk.

OVERENSKOMST-FORHANDLINGER I 2017

Selv om vi stadig er ekstremt udfordret på social dumping, så er mange ting ændret siden vi sidste gang sad overfor Dansk Byggeri og forhandlede overenskomst.

Det går godt i byggeriet, og der bliver tjent mange penge i virksomhederne. Ledigheden er ekstremt lavt, og vi kan se på reallønsudviklingen, at vi stiger hurtigere end gennemsnittet på DA-området.

Vi skal bruge de gunstige tider i byggebranchen til at sikre os mod social dumping. Der er ingen tvivl om, at vi vil kæmpe benhårdt for kædeansvar, selv om det bliver ekstremt svært, og kræver at mange ting går i vores retning. Vi vil have forbedringer på løn og prislisterne, så vi får hævet mindstesatserne, og kommer tættere på forholdene i alle andre brancher, hvor man får fuld løn under sygdom og barsel.

Og så bliver det interessant at tage diskussionerne og få input fra medlemmer og afdelinger i hele landet frem mod de endelige forhandlinger i starten af 2017.

VIGTIGSTE ELEMENTER I BYGGEGRUPPENS OVERENSKOMSTER 2014-2017

KAMPEN MOD SOCIAL DUMPING

I 2014-overenskomsten fik vi forbedringer igennem vedrørende misforhold i lønnen og omgøelse af overenskomsterne, når en hovedentreprenør bevidst står bag flere forhold af social dumping. De to forhold har ikke været det nye gennembrud, vi havde håbet på, men de har haft en god præventiv virkning blandt dele af branchen.

HJÆLP TIL LEDIGE

Ret til to timers betalt frihed ved afskedigelse, hvor man kan få hjælp i a-kasse eller fagforening.

FORÆLDREORLOV

To uger mere forældreorlov. Forældre af samme køn sikres lige adgang til forældreorlov.

ELEVER

Elever får nu betalt deres skolehjem af virksomheden, og deres lønsatser er steget med samme procentsats som på de andre brancherområder.

LØN

I byggeriet er der flere overenskomster, men med udgangspunkt i den største af dem, er mindstebetalingssatsen forhøjet med 1,50 kroner/time i 2014. 1,65 kroner/time i 2015. 1,80

kroner/time i 2016. Der har ligeledes været stigninger på prislisterne i samme størrelsesorden.

Derudover er genetillægget reguleret med 1,5 procent i 2014, 1,6 procent i 2015 og 1,7 procent i 2016.

FORBEDRINGER I S-H OPSPARINGEN

Bidrag til den særlige opsparing på S-H kontoen forhøjes til 7,2 i 2014, 7,6 procent i 2015 og 7,9 procent i 2016.

MÅL OG STRATEGIPLANEN

I begyndelsen af kongresperioden lavede byggegruppebestyrelsen en mål- og strategiplan for kongresperioden. Det blev til planen "Sammen når vi målene", og formålet var, at målrette arbejdet i gruppen og prioritere opgaverne. For at sikre, at alle i Byggegruppen, både forbund, afdelinger, tillidsrepræsentanter og medlemmer trækker i samme retning.

Den røde tråd for mål og strategiplanen er, at vi arbejder for en stærk fagforening, der kan varetage medlemmernes interesser og sikre, at det er godt at være ansat i byggebranchen i Danmark.

Planen indeholder seks konkrete mål:

- Vi arbejder for højere organisering
- Vi arbejder for flere overenskomster
- Vi ønsker mere akkordarbejde
- Vi går ind for dygtig og uddannet arbejdskraft
- Vi bekæmper social dumping
- Vi sætter et bedre arbejdsmiljø på dagsordenen

I de følgende afsnit vil de enkelte mål blive uddybet, og der vil være en kort evaluering af hvert enkelt mål.

VI ARBEJDER FOR HØJERE ORGANISERING

Jo flere der er med i vores faglige fællesskab, jo stærkere er det. Jo flere vi står sammen, og jo flere vi taler på vegne af, des tungere vægtes vores ord. Derfor er det selvfølgelig et selvstændigt mål, at vi skal have flere med i vores

faglige fællesskab.

Vi har brugt mange kræfter på organiseringsindsatsen i kongresperioden. Ikke mindst på erhvervsskoleindsatsen, hvor der er et tæt samarbejde med vores aktive afdelinger, erhvervsskolerne og vores dygtige ansatte i forbundet.

Vi har set, at medlemmerne ikke kommer af sig selv. Det kræver en indsats, men det kræver også, at medlemmerne kan se en værdi i at stå i fagforening. Den store lønmodtagerundersøgelse, som kommer med ti års mellemrum, viste en tendens til, at flere kan se en værdi i fagbevægelsen nu, end for ti år siden. Den tendens skal vi selvfølgelig følge op på, så det ikke bare bliver ved, at folk er mere positivt indstillede overfor fagforeningen, men også melder sig ind hos os.

Udviklingen er heldigvis ved at vende. Ikke på grund af tilfældigheder, men på grund af en meget målrettet indsats på alle niveauer i 3F. Det er lykkedes at få sat en prop i, så vi ikke mister medlemmer i samme tempo, som vi tidligere har gjort. Derfor er der masser af grund til at tro på, at vi med det lange seje træk kan vende udviklingen fra nedgang til fremgang i den kommende kongresperiode. Men det kræver at vi bliver ved at arbejde målrettet på at få flere medlemmer.

VI ARBEJDER FOR FLERE OVERENSKOMSTER

Det vigtigste for en fagforening er at sørge for, at medlemmerne har ordentlige løn- og

Indgåede tiltrædelsesoverenskomster i kongresperioden			
	2014	2015	2016 (1. halvår)
Nye TOK	362	376	199

arbejdsforhold. Derfor forhandler vi så god en overenskomst som overhovedet muligt på plads for vores medlemmer. På den måde bliver overenskomsten en garanti for ordentlige løn- og arbejdsvilkår.

Men det siger sig selv, at overenskomsten ikke er meget værd, hvis ikke bygningsarbejderne er dækket af den, eller hvis den ikke overholdes. Derfor arbejder vi hele tiden på, at få dækket alle dele af byggeriet.

Der er desværre en del udenlandske virksomheder som kommer til Danmark, og af den ene eller den anden grund ikke ønsker at tegne en overenskomst. Her arbejder vi tålmodigt med at lægge det rigtige pres, der enten får virksomhederne til at melde sig hos en arbejdsgiverforening, eller tegne en tiltrædelsesoverenskomst.

Vi oplever også, at der er flere danske virksomheder der ønsker at gøre spørgsmålet om overenskomst til et ideologisk politisk slagsmål. Her er det altid en udfordring at lande sagerne fornuftigt, så der både kommer en overenskomst og vi ikke mister opbakning i befolkningen. Det lykkedes som regel, men det er altid en hård og opslidende kamp.

**VI ØNSKER MERE
AKKORDARBEJDE**

Når svendene i et sjak selv tager styringen over arbejdet, så giver det højere effektivitet og produktivitet i byggeriet. Det betyder, at både virksomheder og medarbejdere tjener flere penge. Som regel betyder det også, at arbejdsmiljøet bliver stærkere.

Akkordarbejdet er en måde at udnytte det høje faglige niveau hos de danske bygningsarbejdere. På den måde er det også en måde at sørge for, at vores medlemmer er meget værd på arbejdsmarkedet.

Men det kan føles som et stort skridt for både virksomheder og medarbejdere at skulle gå på akkord. Derfor arbejder vi aktivt med at hjælpe og støtte dem. I kongresperioden har vi blandt andet derfor fortsat projektet Bedre Bundlinje, som har til formål at hæve indtjeningen hos virksomhederne ved at inddrage medarbejderne, og få flere til at arbejde på akkord.

Derfor prioriterer vi også opmålerarbejdet og opmålerforeningerne, så vores medlemmer kan få hjælp og støtte, hvis de arbejder på akkord. Vi ved, at akkordarbejdet er løndrivende for vores branche, derfor er det vigtigt, at vi bliver ved med at presse på for mere akkordarbejde. Det er nemlig også en måde at sørge for en ordentlig løn for godt arbejde.

**VI GÅR IND FOR DYGTIG OG
UDDANNET ARBEJDSKRAFT**

Hver gang et ungt menneske får et svendebrev i vores fag, så er fremtiden for byggeriet lidt lysere. Det siger sig selv, at de unge mennesker der i dag tager en faglært uddannelse, skal bære vores fag og den faglige stolthed videre, så byggebranchen også er en branche der bygger på høj faglighed i fremtiden. Den eneste måde vi kan konkurrere med underbetalt udenlandsk arbejdskraft, er ved at være

bedre og mere effektive. Det er vi kun, hvis vi har stærke erhvervsuddannelser og dygtige unge mennesker, der vælger dem. Derfor har vi arbejdet for, at flere unge skulle tage en erhvervsuddannelse og flere skulle løftes fra ufaglært til faglært.

Diskussionen om udgiftsniveauet for lærlinge har også fyldt meget i kongresperioden, hvor vores modpart i Dansk Byggeri igen og igen turer frem med, at det er for dyrt at have lærlinge. Det mener vi ikke er tilfældet. Slet

ikke i lyset af, at vi har brug for at tiltrække flere lærlinge i fremtiden. For at bevise, at det ikke er for dyrt at have lærlinge, lavede vi en beregning, der viser, at man skal gøre sig umage som mester, hvis man ikke skal tjene penge på at tage en lærling.

For at være med til at ”brande” byggefagene overfor de unge, så deltager vi også aktivt i arbejdet med Skills, både i Danmark og internationalt. Skills er mesterskaber i håndværk, og er et godt udstillingsvindue for vores fag.

Deltagelse i Skills og EM			
	2014	2015	2016
Murer		Sølv v. VM i Skills	
Flisemurer		Medallion of Excellence	
Tømrer		Bronze v. VM i Skills	
Gulvlægger	Delt. Euro Skills		
Anlægsstruktør	Guld i Euro Skills		
Bygningsstruktør		Delt. v. VM i Skills	
Teknisk isolering	Delt. v. Iso EM		Bronze v. Iso

Det er ikke kun os der mener, at det er vigtigt vi får uddannet flere faglærte i fremtiden. Det er alle efterhånden enige om. AE-rådet lavede tidligere på året en undersøgelse, der viste, at der kommer til at mangle 70.000 faglærte i 2025. Det vi så er uenige om, er, hvordan vi får flere unge til at vælge en faglært uddannelse.

Vi mener, at man som minimum må forvente, at offentlige bygherrer er med til at uddanne lærlinge, når de bruger vores fælles penge på at bygge. Derfor arbejder vi på, at så mange kommuner, regioner og andre offentlige bygherrer skal skrive sociale klausuler ind i deres kontrakter, som forpligter entreprenører til at tage lærlinge. Det gør vi selvfølgelig fordi vi ikke vil se det offentlige bygge uden lærlinge.

Erhvervsskolerne har været igennem store forandringer igennem kongresperioden. Der er blandt andet lavet en erhvervsskolereform, hvor der er kommet et adgangskrav på minimum 02 i karakter i de centrale fag. Det har i første omgang sikret, at det er nogle mere motiverede elever vi får, og derfor er frafaldet blevet markant lavere. Der er også kommet muligheden for at få et svendebrev sammen med en gymnasial uddannelse i det der forkortes EUX. Mens de på nogle områder har svært ved at få unge til at vælge EUX-modellen, så viser de første evalueringer, at det går bedre i vores branche, hvor det er 21 procent af de unge der vælger en EUX.

Delaftalerne og virksomhedsforlagt undervisning kan være rigtig gode redskaber, så der også kan være lærlinge på store byggerier,

med meget ensartet arbejde, eller som en mulighed for unge i skolepraktik at komme ud i en virksomhed. Desværre ser vi også, at der er nogen der snyder med ordningerne, og bruger dem til ikke at tage en lærling for hele læretiden. Derfor skal vi finde ud af hvordan vi får stoppet dem der snyder, men samtidig holde fast i nogle ordninger, der er fine redskaber, hvis ikke de misbruges.

Der var bebudet en stor sparerunde på erhvervsskolerne fra Christiansborg, men den er heldigvis udskudt. Men den ligger stadig i fremtiden. Vores vurdering er, at det vil have store faglige konsekvenser, hvis skolerne bliver presset til at spare. Det bliver derfor en opgave at råbe politikerne op, og få fjernet de fremtidige besparelser også. Det siger sig selv, at man ikke får flere til at vælge noget, hvis man skærer hårdt ned på det.

Som det fremgår af tabellerne, så er der stadig lang vej endnu, før der er en læreplads til alle. Ligesom stigningen i unge der starter på erhvervsskolerne er for lille. Derfor har vi igangsat flere projekter med Dansk Byggeri, hvor vi henvender os til de unge og lærerne i folkeskolerne, for at introducere dem til byggeriets uddannelser.

Indgåede uddannelsesaftaler						
Uddannelser	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Alutømrer	6	9	11	5		
Anlægsstruktør	203	219	274	250	233	285
Brolægger	36	21	32	31	35	38
Bygningsstruktør	56	90	107	122	132	138
Flisemontør (trin 1)	9	15	71	43		
Gulvlægger	57	76	73	51	63	75
Kloakrørlægger (trin 1)			7	10	30	18
Murer	703	746	569	522	533	642
Stenhugger	8			5		5
Stukkør ¹⁾	1	1	1	1		1
Tagdækker	37	49	51	41	45	45
Teknisk Isolator	24	30	38	18	25	24
Tækkemænd	9	14	18		19	11
Tømrer	2292	2180	2196	1920	2339	2449
Overfladebehandler (sammen med Industrigruppen)	15	23	16	12	21	30
Glarmestre	38	41	37	15		8
I alt	3497	3520	3503	3047	3487	3771

Kilde: Undervisningsministeriets praktikpladsstatistik Stukkør¹⁾ : EASY - P

Igangværende uddannelsesaftaler						
Uddannelser	Pr. 31/12 2010	Pr. 31/12 2011	Pr. 31/12 2012	Pr. 31/12 2013	Pr. 31/12 2014	Pr. 31/12 2015
Alutømrer	32	28	17	10		5
Anlægsstruktør	392	428	494	532	542	552
Brolægger	64	62	73	68	67	67
Bygningsstruktør	183	178	196	223	268	290
Flisemontør (trin 1)	9	20	66	45	7	
Gulvlægger	151	149	153	149	138	136
Kloakrørlægger (trin 1)				12	30	11
Murer	1.436	1.377	1.264	1.112	1.025	995
Stenhugger	16	16	11	9	8	12
Stukkator ¹⁾	1	1	2	3	3	4
Tagdækker	81	91	103	96	92	79
Teknisk Isolator	36	44	65	53	54	46
Tækkemænd	19	17	24	17	19	21
Tømrer	4.793	4.296	4.370	4.129	4.070	4.114
Overfladebehandler (sammen med Industrigruppen)	34	37	39	34	35	33
Glarmestre	113	104	86	41	27	20
I alt	7.362	6.852	6.967	6.533	6.388	6.369

Kilde: Undervisningsministeriets praktikpladsstatistik Stukkator ¹⁾ : EASY - P

Optaget i skolepraktik

Uddannelser	Optaget i 2010	Optaget i 2011	Optaget i 2012	Optaget i 2013	Optaget i 2014	Optaget i 2015
Alutømrer						
Anlægsstruktør	12	13	11	19	24	23
Brolægger						
Bygningsstruktør				5	7	12
Flisemontør (trin 1)	192	183	210	154	7	
Gulvlægger			5			
Kloakrørlægger (trin 1)	26	17	25	47	33	43
Murer	51	25	28	142	234	270
Stenhugger						
Stukkator ¹⁾						
Tagdækker						
Teknisk Isolator				10		
Tækkemænd						
Tømrer	555	535	710	771	661	868
Overfladebehandler (sammen med Industrigruppen)						
Glarmestre	0	0	0			
I alt	843	778	991	1152	973	1223

Kilde: Undervisningsministeriets praktikpladsstatistik Stukkator ¹⁾: EASY - P

Prognose over uddannede

Uddannelser	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Alu-tømrer	9	8	19	3	6	2			
Anlægsstruktør	161	117	93	126	148	167	172	164	179
Brolægger	31	21	16	23	14	23	19	18	27
Bygningsstruktør	75	63	60	47	55	75	81	100	109
Flisemontør	0	19	16	22	25	3			
Gulvlægger	52	39	41	39	36	49	33	36	39
Isolator	13	12	8	22	16	20	18	13	11
Kloakrørlægger	0	5	6	4	8	23	2		
Murer	807	592	476	446	419	403	389	327	416
Stenhugger	3	2	7	6	3	1	3	3	5
Stentekniker	0	0	0	0	0	0			
Stukkator	1	0	0	0	1	0	2	2	1
Tagdækker	33	29	24	32	35	36	29	26	36
Tækkemand	16	11	2	3	7	4	3	7	6
Tømrer	2299	1980	1282	1353	1401	1389	1352	1420	1690
Glarmester	36	37	35	21	13	25	18	21	22
Total	3536	2935	2085	2147	2187	2220	2121	2137	2541

Kilde: EASY - P

Kontraktuddannelser

Uddannelse:	2013 (afsluttet)	2014 (afsluttet)	2015 (afsluttet)	2016 (forventes afsluttet)
Nedriver	5	10	6	19
Murerarbejdsmand	4	-	-	-
Stilladsmontør	48	61	76	80
Vejasfaltør	28*	24	19	26
Betonmager	17	19	16	17
Maskinfører –startet i ’12	-	9	13	15

*2013: 22 + 6 meritter

Eksamensuddannelser

Uddannelse:	2013	2014	2015	2016 (indtil 22/8-16)
Kloakmester (aflagt skr. Eksamen)	202	197	145	157
Brøndborer (beviser udstedt)	37	16	14	20
Affaldsdeponi (beviser udstedt)	35	24	38	4 *)

*) Kurser indenfor Affaldsdeponi-forløbet har ikke været udbudt i 1. halvår 2016.

AMU aktiviteter på BAI’s (efteruddannelsesudvalget for bygge, anlæg og industri) områder

	2013	2014	2015	2016 – 1. kv.
Kursister	48.284	50.590	44.429	14.657
Elevuger	26.973,80	27.942,70	24.190,30	8.260,70

VI BEKÆMPER SOCIAL DUMPING

Når vi er så optaget af at bekæmpe social dumping, så handler det selvfølgelig om at hjælpe de mennesker, der arbejder på dårlige løn- og arbejdsvilkår. Men det handler faktisk i højere grad om at sikre en ordentlig branche for alle, der arbejder i byggeriet.

Hvis det bliver helt normalt at hente underbetalt arbejdskraft til Danmark, uden at der er nogen, der gør noget, så vil det presse alle de bygningsarbejdere, der arbejder i byggeriet i dag. Det pres oplever mange bygningsarbejdere desværre allerede i dag.

Derfor bruger vi mange kræfter på kampen mod social dumping. Et af de redskaber, som virker i kampen mod social dumping, er

kædeansvar. Det betyder, at en hovedentreprenør bliver ansvarlig for, at løn- og arbejdsforhold er i orden hos alle underentreprenører. Af uransagelige årsager er Dansk Byggeri modstandere af et kædeansvar, så vi har haft mange slagsmål om kædeansvar med dem i kongresperioden. Ikke mindst fordi mange kommuner, regioner og andre offentlige bygherrer bruger kædeansvar i deres udbud. Det er Dansk Byggeri så utilfredse med, at de midt i kongresperioden indbragte en principiel klage over kædeansvaret på “Nyt Herlev Hospital”. En klage der blev afvist, med en klokkeklar blåstempling af kædeansvaret i udbud af byggeopgaver. Klagenævnet for udbud begrundede blandt andet deres afvisning

af klagen med, at det er helt almindeligt i byggebranchen og i entrepriseret, at en hovedentreprenør har ansvaret for sine underentreprenører. Det gælder f.eks. også for kvalitet og pris. Derfor bør det selvfølgelig også gælde CSR som f.eks. løn- og arbejdsforhold for de ansatte.

I kongresperioden har vi brugt fem millioner om året på indsatsen mod social dumping. De penge betaler bl.a. for at vi kan have en medarbejder på gangen i forbundet, som ikke laver andet end at arbejde med social dumping. Derudover går pengene til konkrete indsatser i afdelingerne, så vi kan lægge pres på lokalt.

Sammen med afdelingerne og medlemmerne har vi taget mange store skridt i kongresperioden. Vi vandt blandt andet Danmarkshistoriens største sag om social dumping. Flere af de mangeårige indsatser vi har kørt, er begyndt at bære frugt, ligesom vi vinder mange og store sager for vores medlemmer. Det fremgår af skemaet nedenfor. Tallene for 2016 dækker selvfølgelig kun udviklingen for første halvår. Forventningen er, at der kommer nogle meget store sager også i 2016:

	2014	2015	2016
Antal 48-timers møder	271	287	182
Antal arme- og ben sager	3	20	7

I perioden med 48-timers regelsættet (fra maj 2010 til i dag) er det samlede beløb som virksomheder er blevet dømt til at betale tilbage til medarbejdere og 3F 104.075.047 kr., hvoraf vi

Markant forskel i løn på store byggepladser og på villavejene

På samme måde er der forskelle mellem arbejdstagere, der arbejder for store og små kunder. Blandt polakkerne er de lavest betalte de, som arbejder for private husholdninger. Her er timelønnen gennemsnitligt 83 kr. i timen. Den stiger til 106 kr. i timen for dem, der arbejder for underleverandører på større projekter, og stiger yderligere til 119 kr. i timen for dem, som arbejder for store hovedentreprenører. Jo mindre kunden og kontrakten er, jo mindre er lønnen altså også.

Citat fra rapporten
“Udenlandske virksomheder og
udstationerede arbejdstagere
i bygge- og anlægsbranchen”

har modtaget 57.219.817 kr., svarende til lidt over halvdelen.

På den ene side er det selvfølgelig positivt, at vi lykkes med at få virksomheder, der snyder, dømt til at betale de penge til medarbejderne, som de skylder. De mange sager og de store beløb tager vi også som et udtryk for, at vi er blevet bedre til at håndtere social dumping. Men det er samtidig negativt, at problemet bliver ved med at vokse i omfang.

VI SÆTTER ET BEDRE ARBEJDSMILJØ PÅ DAGSORDENEN

“Sikkerheden på byggepladserne er ikke blevet bedre de sidste 30 år”. Det var den nedslående konklusion fra et nyligt videnskabeligt projekt om arbejdsmiljø i Byggeriet i Danmark.

Det er selvfølgelig fuldstændigt uden nuancer, og det dækker over store forskelle i arbejdsmiljøet i forskellige brancher, virksomheder og steder i landet. Det er nemlig lykkedes at løfte arbejdsmiljøet flere steder.

Arbejdsmiljøet er et område hvor vi har et fornuftigt samarbejde med vores modpart i Dansk Byggeri og de andre aktører i byggebranchen. Det giver sig blandt andet til udtryk i form af det fælles blad ”under hjelmene” og vores fælles udgående indsats i BAMBUS.

SAMARBEJDET OM ARBEJDSMILJØ I BAT

Det tværfaglige arbejde med at løfte arbejdsmiljøet gennem BAT har også fyldt meget i kongresperioden. Ikke mindst i arbejdsmiljøudvalget, hvor byggeforbundene koordinerer synspunkter og aktiviteter i forhold til arbejdsmiljø. Her har vi det sidste år blandt andet arbejdet med:

- Handleplan for større sikkerhed i byggeriet
- Arbejdstilsynets kontrol af arbejdspladser i bygge og anlæg
- Reduktion af muskel- og skeletbesvær.

Det målrettede arbejde for at knække kurven over arbejdsulykker har fyldt meget. Det er endnu usikkert om de mange initiativer der er sat i gang på den front har knækket kurven, men der er ikke nogen tvivl om, at de har haft en positiv effekt på arbejdsmiljøet.

I perioden har BAT også arbejdet med arbejdsmiljø både lokalt og på EU-plan. Lokalt har der f.eks. været afholdt Byggefagenes Arbejdsmiljøkursus, som er et tilbud for blandt andet arbejdsmiljørepræsentanter. Internationalt har kampen mod kræft og arbejdet med sikker afskaffelse af asbest fyldt meget.

Rundbarbering af Arbejdstilsynet
Den første finanslov den borgerlige regering lavede, indebar desværre en voldsom nedskæring af Arbejdstilsynet, hvor 140 medarbejdere blev afskediget. Det svarer til 20 procent af medarbejderne, og det vil uden tvivl få store konsekvenser for arbejdet med at kontrollere arbejdsmiljøet. F.eks. betyder det, at Arbejdstilsynets byggeplads-razzia falder bort.

Arbejdsmiljøet er dårligere for de udenlandske kollegaer

I byggefagene ved vi godt, at udenlandske kollegaer rammes af flere ulykker end deres danske kollegaer. Tal fra Arbejdstilsynet viser, at udlændinge rammes af 60 procent flere ulykker end danskere, og de vurderer at tallet er højere for byggeriet. I 2012 var hver anden dødsulykke i byggeriet en udenlandsk kollega. De tal er slemme nok i sig selv, men erfaringen viser også, at de udenlandske kollegaers dårlige arbejdsmiljø smitter af på deres danske kollegaer, når de går sammen. Bl.a. på

grund af sprogbarriere og forskellige sikkerhedskulturer. Derfor er det en stor fælles opgave at løfte arbejdsmiljøet for de udenlandske og danske kollegaer på pladserne.

VI ER PÅ RETTE VEJ

Byggebranchen skal være et godt sted at arbejde, og det mål arbejder vi hårdt for at nå hver dag. Meget går i den rigtige retning, men vi kan også se, at vi har masser af udfordringer.

Derfor vil det være en vigtig opgave for alle fagligt aktive i Byggegruppen - både forbundet, afdelingerne og vores folk på pladserne - at forsætte arbejdet for at få flere medlemmer, for at tegne flere overenskomster, for at sikre mere akkordarbejde, for at løfte uddannelserne og antallet af lærepladser, for at bekæmpe social dumping og gøre noget ved arbejdsmiljøet. Der er et godt fundament, men der er også stadig lang vej endnu.

TEMA OM STORE BYGGEPLADSER

Der bliver bygget for milliarder. Kæmpe store infrastrukturinvesteringer, nye supersygehuse og store renoveringer af almene boliger er bare nogle af de ting der gør, at vi har set store byggepladser skyde op overalt i hele landet.

Fagforeningsarbejdet på de store byggepladser er altid noget særligt. På den ene side kan man nemmere have en vedvarende indsats, fordi mange folk er samlet på byggepladser som eksisterer i lang tid. På den anden side er der ofte udfordringer med social

dumping og bygherrerne kan være engangsbygherrer som ikke har erfaring med at have store byggeprojekter. Det er ikke alle steder, man ser positivt på 3F, og flere steder forsøger virksomheder og bygherrer at besværliggøre fagforeningsarbejdet.

Fordi det er en stor og svær opgave at lave fagligt arbejde på de store pladser, så bruger vi rigtig mange penge på at kunne være til stede, i øjenhøjde med bygningsarbejderne og i en vedvarende indsats. Faktisk har vi brugt

mere end 13,5 millioner på indsatsen i kongresperioden. Penge, der er gået til at styrke arbejdet i afdelingerne.

Og arbejdet gør en forskel. Det er der mange tegn på. For det første viser evalueringerne af de enkelte projekter, at vi både lykkes med at løfte forholdene på de store byggepladser, men også får en del medlemmer på indsatsen. Vi kan også se en forebyggende effekt, som kommer af den indsats vi tidligere har gjort, og som mange steder betyder, at særligt offentlige bygherrer går langt for ikke at få problemer i pressen.

Når man dykker ned i tallene for sager og det økonomiske udkomme af 48-timersmøderne, så kan vi også se, at vores tilstedeværelse på de store byggepladser også i mange tilfælde fører til, at virksomheder, der ikke betaler en ordentlig løn, bliver presset til at betale de penge, som de skylder vores medlemmer.

Og så har vi set, at lønnen for udlændinge ansat på de store projekter er markant højere, end den løn de udenlandske bygningsarbejdere får på villavejene. Det slog den hidtil største og mest detaljerede undersøgelse af udenlandske bygningsarbejdere i Danmark fast i løbet af 2016.

Mens vi længe har haft succes med at overenskomstdække de byggepladser med en høj andel af udenlandske bygningsarbejdere, så har det knebet med at få de udenlandske organiseret. Der har vi i kongresperioden set flere gennembrud, hvor det er lykkedes. Ikke mindst på Metrobyggeriet.

”Projekter der gør en kæmpe forskel”

Dan Jeppesen, ansvarlig for store byggepladsprojektet på Gødstrup:

”Projektet har betydet, at vi har været meget synlige overfor vores danske medlemmer, så de kan se, at vi er der for dem, og kæmper for deres vilkår.

Men det at vi er så meget tilstede på byggepladserne gør også, at vi fanger overenskomstbrud med det samme. Så på alle fronter gør vi en forskel, når vi beslutter os for at være massivt tilstede.”

Lars Henrik Dahl, ansvarlig for store byggepladsprojekterne i Nordjylland:

”Medlemmerne er rigtig glade for at få besøg. I starten troede de altid der var noget galt, når jeg kom, men nu har de vendt sig til det.

På Supersygehusbyggeriet i Nordjylland er alle bygningsarbejdere medlemmer af 3F. Vi har ikke arbejdsulykker, vi har ikke social dumping og svendene har en akkord på 260 kroner i timen. Det er selvfølgelig ikke alene på grund af indsatsen i store byggepladser, men det har klart været medvirkende.”

Med udgangspunkt i den succes er det vigtigt, at vi lærer de nye medlemmer at bruge mulighederne i overenskomsten, så de kan få løftet løn- og arbejdsvilkår op på niveau med de danske bygningsarbejdere. Både for deres egen, og for deres danske kollegaers skyld.

”Bliv klogere på projektet”

<http://batkartellet.dk/store-byggepladser/>

På hjemmesiden for store byggepladser er alt nyttig information samlet.

Her kan man blandt andet finde en faglig handlingsplan og drejebog for større bygge- og anlægsprojekter i Danmark, som også kan bestilles i bestillingssystemet med varenr.: 2070.

I den beskrives de skridt, man bør gennemgå i forbindelse med det faglige arbejde omkring de store byggepladser. Her kan man finde inspiration til arbejdet, fra før de sidste tegninger er sat på papiret, og til arbejdet skal forankres efter bygningerne tages i brug.

På hjemmesiden kan man også læse om hvem der sidder i styregruppen og hvem man skal tage fat i i sit område, hvis man ønsker at komme i gang med arbejdet på en stor byggeplads.

Arbejdsklausuler.dk

På arbejdsklausuler.dk har vi samlet en masse nyttig viden om arbejdsklausuler. Alt fra rådgivning til private og professionelle, samt nyheder der relaterer sig til arbejdsklausuler. Siden er et godt tilbud til alle, der skal i gang med at bygge, og gerne vil sørge for at byggeriet bliver på ordentlige løn- og arbejdsforhold. Men den er også et godt tilbud til journalister og andre, som har brug for at blive klogere på arbejdsklausuler.

Store byggepladsprojekter i kongresperioden

Aarhus Rymarken – DNU, Letbane, Havn

Region Midtjylland – Gødstrup Sygehus

Opmålerforeningen Storkøbenhavn – Letbane, Metro, Jernbane, Cph Markets

BJMF – Amager Bakke, Carlsberg, Panum, Scala

Vejle – HusCompagniet

Region Sjælland – Fængsel, Psykiatri, Femern

Bygningsarbejdernes Fagforening – Pilotprojekt

Aalborg – NAU Hosp., Boligforeningen Himmerland

Aarhus Rymarken – DNU, Dong, Gellerup

Bygningsarbejdernes fagforening – Musikhuset, Odense Letbane

BJMF – Metroringen, Metro Nordhavn

Bygningsarbejdernes fagforening – Organisering

BJMF – Den Organiserende Tillidsmandsstrategi

Bygningsarbejdernes fagforening – Odense Uni. Hosp., Psykologisk afdeling

Opmålerforeningen Nord.Sj. – Novo, Hillerød St., Hosp., Møllebro

LANDS- OG LANDSBRANCHEKLUBBER

For en fagforening som er blevet større og omfatter stadigt flere fagretninger, er det vigtigt at arbejde aktivt for at holde fast i den faglige identitet, som ofte er det, der binder vores medlemmer sammen i stærke fællesskaber. Lands- og landsbrancheklubberne spiller en afgørende rolle i det aktive arbejde for fagenes identitet. De er også helt afgørende for, at de små fag får et forum og kan føle sig som en del af fællesskabet.

Mens sidste kongresperiode var en mere hektisk omgang, hvor flere lands- og landsbrancheklubber havde travlt med at skulle finde sig selv oven på en fusion, har denne kongresperiode været præget af fokus på indhold og fagligt arbejde. Flere klubber har fun-

det deres ben, og de enkelte klubber arbejder forskelligt. Nogle klubber har meget fokus på faglige sager og prisfastsættelse, mens andre klubber bruger kræfterne på at styrke den faglige identitet.

Klubber

Landsbrancheklubben for Brolæggere og Brolægningsarbejdere

Landsbrancheklubben for Murerarbejdsmænd

Landsbrancheklub for isoleringsarbejde Øst og Vest for Storebælt

Landsbrancheklubben for Glarmestre

Landsbrancheklubben Gulvlæggere

Landsbrancheklubben for Tækkemænd

Landsbrancheklubben for Tømrere- og Bygningssnedkere

Landsbrancheklubben for Struktører, Jord- og Betonarbejdere

Landsbrancheklubben for Tagdækkere

Landsbrancheklubben for ansatte i betonindustrien

Landsklubben for Byggekranførere

Landsklubben for Murer-, Stenhugger- og Stukkatørsvende

Landsklubben for Asfaltarbejdere

Stilladsarbejdernes Landsklub

BRANCHEKURSER, FAGLIGE KURSER OG TEMADAGE

Ligesom Lands- og Landsbrancheklubberne er en vigtig del af at sikre den faglige identitet, så er vores kursussystem det også. Her er både mulighed for at tage kurser og deltage i temadage, hvor man dygtiggør sig i sit fag, men også hvor man bliver bedre til at varetage det faglige arbejde med at styrke løn- og arbejdsforhold og organisere kollegaerne på pladsen.

Tillidsvalgte i centrum er kurser og temadage til at styrke det faglige arbejde, og projektet har fyldt meget i kongresperioden, hvor mange tillidsfolk og fagligt aktive er blevet klædt på til den faglige kamp. I kongresperioden har vi indtil nu brugt næsten 7,5 millioner kroner på indsatsen, hvor flere tusinde har fået muligheden for at blive dygtigere til det faglige arbejde.

Der har ligeledes været afholdt branchekurser, som er en del af FIU-systemet. De har været velbesøgte:

	2014	2015	2016 (1. halvår)
Deltagere på branchekurser	914	754	447

Kurserne og temadagene er tilbud til vores medlemmer, men det er afgørende for søgnin-gen, at afdelingerne gør deres medlemmer opmærksomme på muligheden. Det er afgø-rende for at holde fast i et stærkt uddannelses-tilbud i Byggegruppen.

VI KÆRES OM MEDLEMMERNES FERIE

Fagbevægelsen i Danmark har for længst sikret ferie som en lovbestemt ret for alle lønmodtagere. Fordi vi tror på, at det er godt og sundt at kunne lade batterierne op ind i mellem. Det er vigtigt, at man trygt kan holde ferie, uden at det skal være et slagsmål med ens arbejdsgiver, eller at man skal blive i tvivl om hvorvidt der er til betale terminerne, mens man lader op.

For virksomheder der ikke er en del af Dansk Byggeris feriekasseordning, har vi vores egen feriekasse, hvor f.eks. virksomheder med tiltrædelsesoverenskomst betaler feriepenge løbende. På den måde er de ansatte sikrede mod f.eks. konkurs eller udenlandske virksomheder der lukker ned og rejser ud af landet.

Det er mange penge der hvert år går i feriekassen. Men det er vigtigt, at vores faglige medarbejdere husker at være opmærksomme på det, så vi er sikre på, at alle bygningsarbejdere med garanti får de feriepenge, som de lovmæssigt skal have.

Penge indbetalt til feriekassen:

2014	107 millioner kroner
2015	139 millioner kroner
2016	150 millioner kroner*

*estimeret for 2016

FERIEFONDEN OG FERIAHUSENE

Igennem tiden har vi haft et mål om at kunne tilbyde vores medlemmer muligheden for at holde ferie, når de har fri fra arbejde.

Vi har derfor en række feriehus og lejligh-

eder, som vores medlemmer kan leje til gode priser. Pengene til at erhverve ferieboliger kommer hovedsageligt fra uafhængte feriepenge i feriekassen.

Men der er selvfølgelig ikke nogen grund til at have ferieboliger, hvis ikke vores medlemmer bruger dem. Derfor arbejder vi hele tiden på at have attraktive ferieboliger, som passer til vores medlemmers ønsker for at holde ferie. Derfor forsøger vi løbende at tilpasse hvilke ferieboliger vi har til rådighed.

Ny ferielov på vej

EU kommissionen meddelte for ca. halvandet år siden Danmark, at vores ferielov ikke er i overensstemmelse med EU-retten. Ifølge EU skal ferieloven bygge på samtidighedsferie. Det er i modstrid med vores ferielov, hvor ferien afholdes mere end et år efter, at den er optjent. For at finde en løsning på problemerne, nedsatte regeringen en ferielovskommission, der skal komme med mulige løsninger. Kommissionen forventer at afslutte arbejdet i efteråret 2016.

Der er en række problemer med at lave sådan et system om. I den forbindelse har det været vigtigt for os at beholde begge feriemåder i Danmark. Altså både muligheden for en procentoptjening af alle løndele, samt en mulighed for løn under ferie. Det har også været vigtigt at sikre, at lønmodtagerne får den ferie udbetalt, som så at sige er opsparet ekstra, når der kommer en samtidighed mellem optjenings- og afholdelsesår.

Udlejning af fondenes ferieboliger

	2013	2014	2015
Antal	53	51	47
Udlejningsprocent	63	62	69
Udlejningsbeløb i 1.000	2.448	2.726	2.819

UDSKIFTNING I FERIAEBOLIGER I KONGRESPERIODEN

Siden 2013 har vi solgt syv ferieboliger og erhvervet to nye. Vi har solgt to i Frankrig, én i Lissabon, og fire i Sæby.

De to nye ligger i Paris og i Nice. Derudover har vi planer om at erhverve én i Rom, hvis vi kan blive enige om den rigtige pris for den rigtige lejlighed.

NØGLETAL

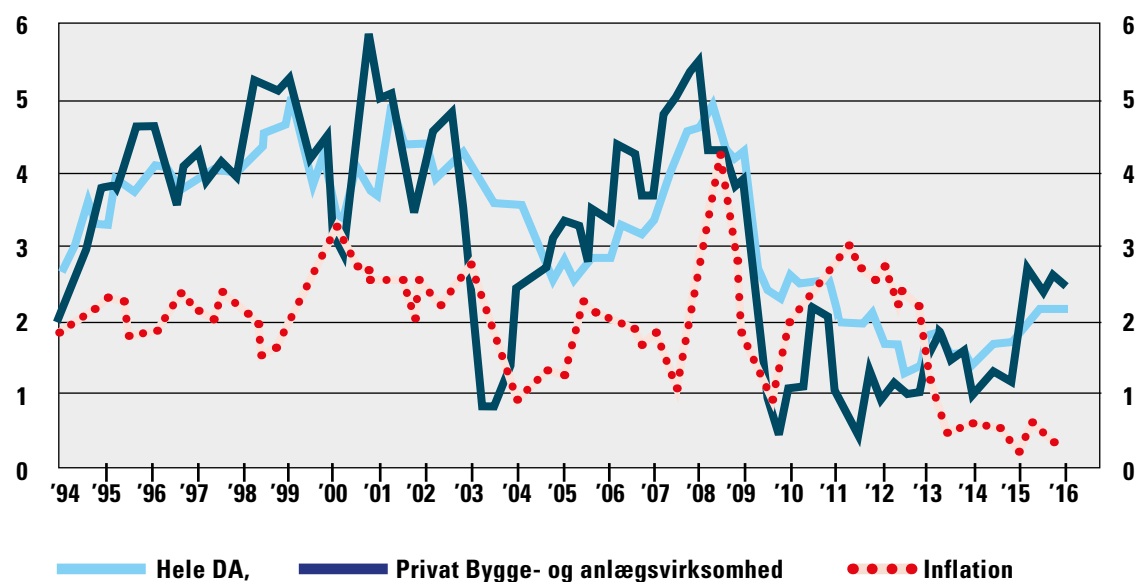
For at vise et billede af hvordan det går i byggebranchen, har vi samlet et par nøgletal, som viser noget om udviklingen meget overordnet.

REALLØNNEN STIGER

Som det fremgår af grafen, så er lønudvikling i byggebranchen mere følsom overfor konjunkturudsving end andre brancher. Det betyder, at vi stiger lidt mere end andre når det går godt, men til gengæld falder voldsomt, når det går dårligt.

Årlig stigning i procent

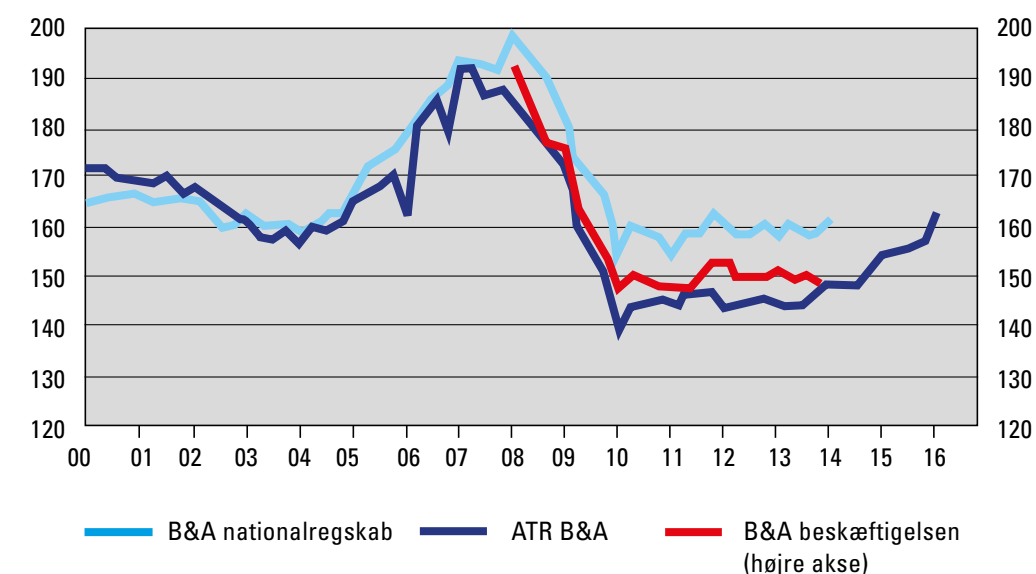
Kilde: Tal fra Danmarks Statistik

BESKÆFTIGELSEN STIGER

Som det fremgår af grafen, så stiger beskæftigelsen i bygge og anlægsbranchen, og det går meget hurtigt for tiden. Det er også den

tendens, som vi kan aflæse i ledighedstallene for vores egne medlemme, som vi er begyndt at trække og distribuere til gruppebestyrelsen hver mandag.

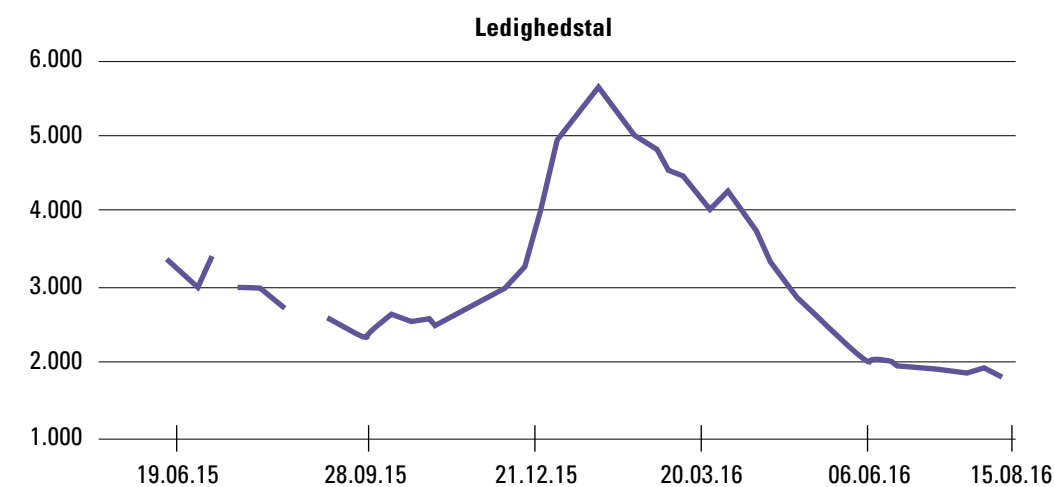
1.000 personer

Kilde: Tal fra Danmarks Statistik

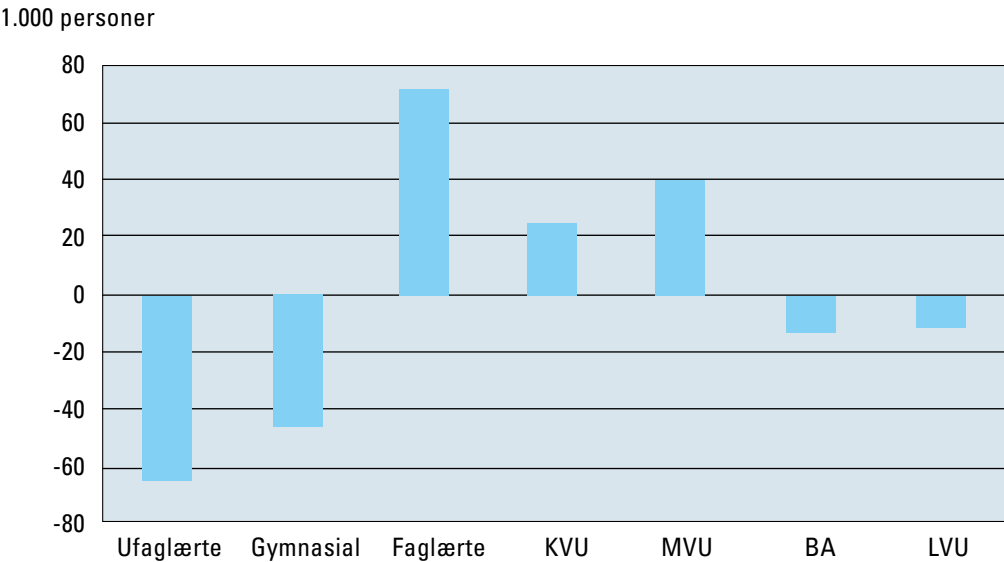
Det er altid positivt, når vores medlemmer kommer i arbejde, og det vil være godt at få de sidste med ud af ledighedskøen. I hele kongresperioden har vi haft et øget fokus på at styrke rekrutteringen og lave jobformidling. Vi har blandt andet lavet et projekt med Asfaltindustrien, hvor vi formidler kontakt til de ledige medlemmer vi har, når virksomheder

ne mangler medarbejdere. Men når vi ser lidt fremad i tiden, så lader det til, at vi kommer til at mangle faglærte. Derfor skal vi ikke kun arbejde på at rekruttere medarbejdere, vi skal også arbejde videre på at få flere unge mennesker til at vælge en karriere i byggebranchen.

Mangel på arbejdskraft i 2025 for uddannelsesgrupper

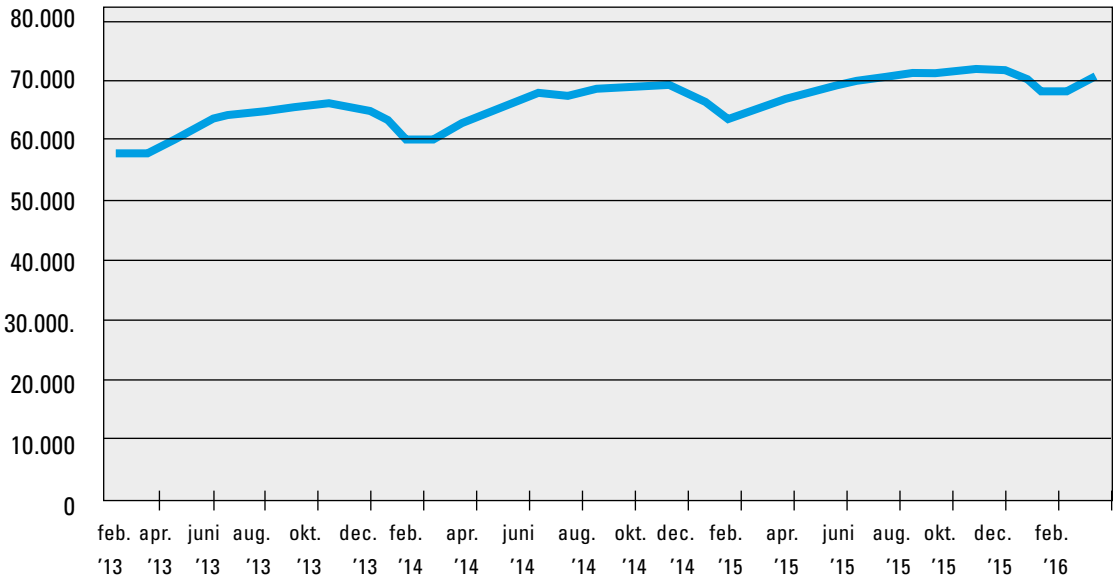
Anm: Uddannelsesgrupperinger er de samme som i AE's arbejdsstyrkefremskrivning.

VI SKAL HAVE FLERE FAGLÆRTE

Som det fremgår af tabellen, så vil der allere-
de om ni år mangle 70.000 faglærte. Mens ca.
det samme antal ufaglærte vil komme til at
være i overskud.

3F Byggegruppen
Udvikling i antallet af bidragsaktive medlemmer 1. januar 2013 til 1. kvartal 2016

Note: Medlemmer med bidrag den aktuelle måned

PENSIONDANMARK – VORES
EGET PENSIONSSKAB

Arbejdsmarkedspension hos PensionDanmark
har siden begyndelsen af 1990'erne været
en del af overenskomsterne hos 3F Bygge-
gruppen. PensionDanmark har godt 680.000
medlemmer fordelt på 23.100 virksomheder.
Godt 156.000 medlemmer er fra overenskom-
stområderne under 3F Byggegruppen, og de er
fordelt på godt 7.000 virksomheder.

PensionDanmark er ejet af os selv i fællesskab
med de andre faggrupper, som har deres pen-
sion her. Derfor går hele afkastet tilbage til
medlemmerne, ligesom PensionDanmark har
nogle af de laveste administrationsomkostnin-
ger i pensionsbranchen.

Tabel 1. Medlemsudvikling på overenskomstområderne under 3F Byggegruppen i PensionDanmark

	2013	2014	2015	1. kv. 2016
Medlemmer, herunder	148.083	152.691	157.400	156.823
- Aktive	80.083	84.418	87.139	87.262
- Hvilende	56.784	55.996	57.437	56.617
- Pensionister	9.391	10.406	11.166	11.364

Note: Aktive er inkl. selvbetalere og bidragsfrit dækkede

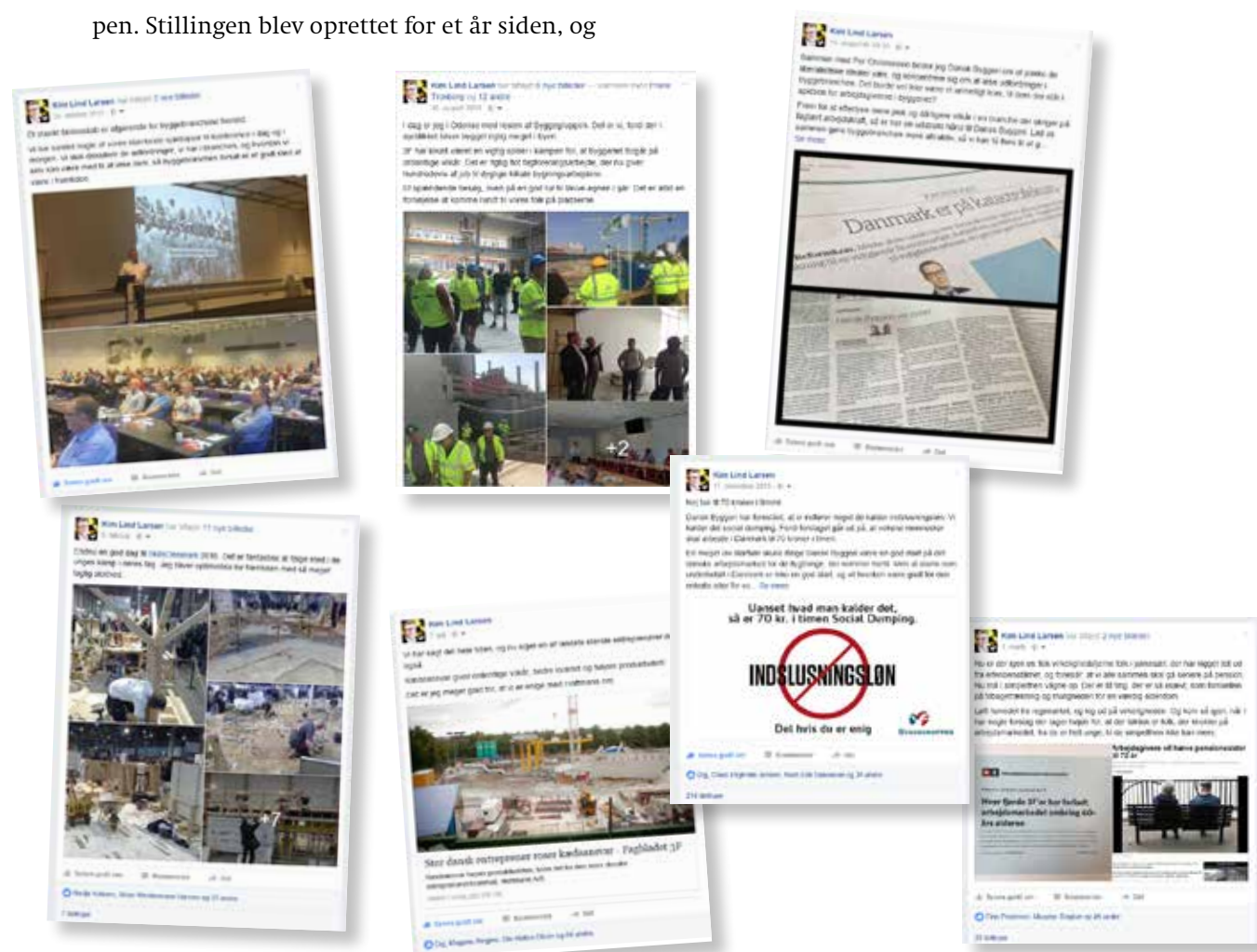
KOMMUNIKATION OG SYNLIGHED

Vi har haft et klart mål om at styrke den strategiske politiske kommunikation og interessevaretagelse. Dels for at være mere synlige, så det står helt klart for vores medlemmer, at vi kæmper for dem og deres vilkår. Og så for at få mere indflydelse på politiske sager der er vigtige for vores medlemmer.

Derfor har vi blandt andet ansat en politisk rådgiver i kongresperioden, som står for at koordinere kommunikationen ud af gruppen. Stillingen blev oprettet for et år siden, og

har betydet, at Byggegruppen har været langt mere synlig i den periode.

Det har også været et mål at være offensive overfor vores modpart Dansk Byggeri, når de offentligt har været ude i forbindelse med sager der har betydning for vores medlemmer. Her er vi blevet bedre til at tage diskussionerne lokalt, ved at få byggegruppebestyrelsen mere i spil.

BYGGEGRUPPENS PERSONALE

Kim Lind Larsen

Palle Bisgaard

André Breindahl

Andy Jakobsen

Claus von Elling

Jacob Scavenius

Johnny F. Storm

Ivan Bak

Svend-Aage Poulsen

Tom Brandt

Tonny Holm

Anders Svenningsen

Flemming Hansen

Ib Nielsen

Jonas Bjørn Jensen

Keld Jensen

Michael Dalsgaard

Morten Lehmann

Steen Boesen

Birgit Froholdt

Birgit H. Jensen

Charlotte Hein

Hanne Frederiksen

Henriette Uldahl

Kirsten Nielsen

Karin Nielsen

Leyla Sabedinovska

Mette Theilborg

Susanne Abrahamsen

Tine Jensen

Gruppeformand

Forhandlingssekretær (næstformand)

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Forhandlingssekretær

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Konsulent

Sekretær

Sekretær

Sekretær

Sekretær

Sekretær

Sekretær

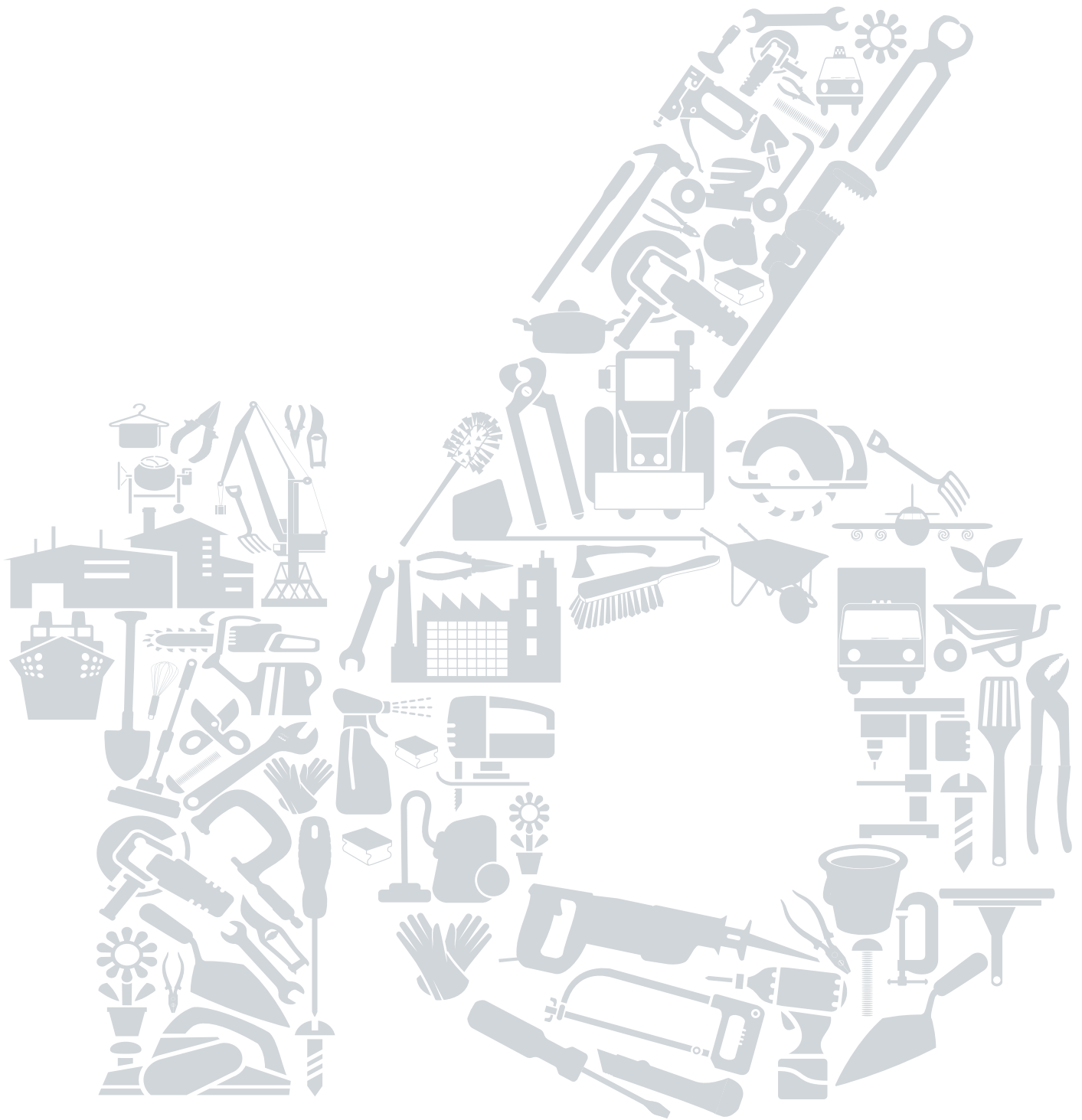
Sekretær

Sekretær

Sekretær

Sekretær

Sekretær

4. ORDINÆRE KONGRES OG DELEGERETMØDE
10. - 15. SEPTEMBER 2016

www.3f.dk